

INFORMACIJA O PREDLOZIMA ZA RJEŠAVANJE STATUSA UGOVORA O KONCESIJI KOJIMA JE PREDVIĐENA IZGRADNJA MALIH HIDROELEKTRANA NA VODOTOCIMA ĐURIČKOJ RIJECI SA PRITOKAMA, KOMARAČI, MURINSKOJ, BISTRICI I BUKOVICI

U prethodnom periodu Vlada Crne Gore je 17.10.2019. godine donijela Zaljučak da se otpočinu procesi pregovora sa koncesionarima o zaključenju sporazuma o raskidu šest ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na sljedećim vodotocima: Đuričkoj rijeci, Komarači i Murinskoj rijeci u Plavu, Bistrici u Bijelom Polju, Trepačkoj rijeci u Andrijevici i Bukovici u Šavniku. Kroz pregovore sa jednim koncesionarom došlo se do zajedničkog rješenja koji je rezultirao zaključenjem Sporazuma o raskidu ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Trepačka rijeka dana 30.12.2019. godine, bez naknade za obje ugovorne strane.

Polazeći od opredjeljenja Vlade Crne Gore da raskine navedene ugovore o koncesiji, početkom decembra 2019. godine upućeni su dopisi koncesionarima kojima su pozvani sa predlogom otpočinjanja pregovora o sporazumnom raskidu. Dopisima je ukazano da se predmetni poziv ne smatra izjavom o jednostranom raskidu ugovora već pozivom da, u dobroj vjeri, Ministarstvo, u ime Vlade, pregovara o uslovima i načinu sporazumnog raskida ugovora. Takođe je istaknuto da će uslovi pod kojima će koncedent biti spreman da sporazumno raskine ugovor zavisiti od svih relevantnih okolnosti predmetne koncesije, uzimajući u obzir, između ostalog, fazu realizacije u kojoj se projekat nalazi, eventualno postojanje povrede ugovornih obaveza, postojanje okolnosti koje jednu stranu sprječavaju da izvršava svoje ugovorne obaveze a koje su van kontrole i odgovornosti ugovornih strana. Svaki pojedinačni ugovor bi se zasebno analizirao i pozicija koncedenta u pogledu uslova raskida ugovora se može razlikovati od slučaja do slučaja, zavisno od okolnosti i posebnosti svakog pojedinačnog ugovora.

Budući da je namjera koncedenta bila da se ugovori sporazumno raskinu, to bi se eventualno neizvršavanje ugovornih obaveza koncesionara ili propuštanje ugovorenih rokova tokom trajanja pregovora, odnosno neizvršavanje ugovornih obaveza koncesionara ili propuštanje ugovorenih rokova koje nastane isključivo kao posljedica pregovora o raskidu ugovora, cijenili kroz činjenicu da je koncedent pozvao koncesionara da sporazumno raskinu ugovor i da je koncesionar mogao razumno očekivati da će ugovor biti raskinut, a u svakom slučaju vodeći računa o zakonskom načelu savjesnosti i poštenja u zasnivanju obligacionih odnosa i u ostvarivanju prava i obaveza iz tih odnosa. Koncesionari su upoznati da se navedeni poziv ni u kom slučaju ne može smatrati odricanjem koncedenta od bilo kojih prava, niti oslobađanjem odgovornosti koncesionara, za slučajeve povrede ugovora od strane koncesionara.

U cilju sagledavanja finansijskog uticaja raskida ugovora, Ministarstvo ekonomije je angažovalo finansijskog savjetnika Deloitte sa zadatkom da pruži usluge ekonomsko-finansijske analize radi izražavanja mišljenja o pravednosti uslova obeštećenja u slučaju sporazumnog raskida ugovora o koncesiji. U skladu sa navedenim, Ministarstvo ekonomije je zatražilo od koncesionara informacije o svim aktivnostima koje su sproveli pri realizaciji ugovora o koncesiji, sa analizom novčanih ulaganja. Uz Informaciju je zatraženo i dostavljanje dokaza na osnovu kojih se nesporno mogu utvrditi iznosi svih uloženi sredstava, odnosno troškova koje su do tog momenta imali.

Nakon toga, u junu 2020. godine, koncesionarima je dostavljen aneks ugovora kojim bi se uredio datum početka pregovora, međusobna prava, obaveze i rokovi za vrijeme trajanja pregovora. Predloženi aneks je predviđao da se kao dan početka pregovora o raskidu ugovora o koncesiji, za potrebe ovog aneksa, smatra dan zaključivanja aneksa. Okončanje pregovora, za potrebe ovog aneksa, označava bilo koji od sledećih događaja ili datuma koji prvi nastupi:

- zaključivanje sporazuma o raskidu ugovora o koncesiji;
- dostavljanje pisanog obavještenje bilo koje od strana drugoj da odustaje od pregovora;
- istek 90 dana od dana potpisivanja ovog aneksa.

Pored navedenog, aneksom je bilo predloženo da ukoliko tokom trajanja pregovora istekne bilo koja bankarska garancija koju je koncesionar dostavio koncedentu, u skladu sa ugovorom o koncesiji, koncesionar neće biti u obavezi da dostavlja novu bankarsku garanciju za vrijeme trajanja pregovora. Predloženi aneks je odbijen od strane koncesionara.

I pored toga što su održani sastanci sa koncesionarima oko otpočinjanja pregovora za zaključenje sporazumnog raskida, obaveze iz ugovora, kao i rokovi pojedinačnih faza, nijesu suspendovani. Odbijanjem da zakluče predloženi aneks, koncesionari su jednim dijelom preuzeli rizik da koncedent usled nepoštovanja obaveza iz ugovora raskine ugovor. Na ovaj način, može se smatrati da pregovori nijesu ni otpočeli čime svaka strana zadržava pravo da od druge strane zatraži izvršenje obaveza iz ugovora.

Međutim, nakon toga za dva ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na vodotocima Đurička rijeka i Bukovica koncesionari su, preko advokatskih kancelarija, obavijestili Ministarstvo da raskidaju ugovore. Nakon toga, od strane Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Ministarstvu kapitalnih investicija dostavljene su tužbe ova dva koncesionara radi naknade štete, predate Privrednom sudu, na izjašnjenje.

Pored ovoga, za druga dva ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na vodotocima Bistrica i Komarača, koncesionari su preko advokata 5.11.2020. godine dostavili Ministarstvu zahtjeve za izjašnjenje o naknadi štete. Nakon toga, kao i za prethodna dva ugovora, od strane Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Ministarstvu kapitalnih investicija dostavljene su tužbe radi naknade štete, na izjašnjenje. Bankarska garancija za ugovor o koncesiji za vodotok Komarača ističe 31.12.2020. godine, a za vodotok Bistrica 8.1.2021. godine.

Takođe, bankarske garancije za dva ugovora o koncesiji za izgradnju mHE na vodotoku Đurička rijeka i Murinska su aktivirane, i više puta prolongiran rok za njihovu naplatu (trenutno krajnji rok je 19.7.2021. godine). Iz navedenog razloga koncesionar za vodotok Murinska je pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova pri čemu je kao predmet spora naveo neosnovani protest bankarske garancije. U vezi sa tim, Ministarstvu ekonomije je preko Zaštitnika imovinsko pravnih interesa dana 23.11.2020. godine dostavljen predlog za pokretanje medijacije, na izjašnjenje.

- **Đurička rijeka sa pritokama (koncesionar konzorcijum "Plava Hydro Power", čiji članovi su: "Triangle GC ING", Peć i "Gradnja" d.o.o. Bijelo Polje "Plava Hydro Power" doo), Opština Plav**

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa članom 21 Zakona o koncesijama, objavilo Javni oglas za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori ("Službeni list Crne Gore", broj 33/13). Predmet koncesije, utvrđen javnim oglasom, je bio projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje mHE na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama.

Nakon sprovedenog tenderskog postupka, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije na osnovu koje je zaključen Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama, dana 23.04.2014. godine, između Vlade, kao koncedenta i konzorcijuma "Plava

Hydro Power", čiji članovi su: "Triangle GC ING", Peć i "Gradnja" d.o.o. Bijelo Polje, u svojstvu koncesionara. Poštujući obaveze iz zaključenog Ugovora koncesionar je osnovao koncesiono društvo „Plava Hydro Power“ doo sa sjedištem u Ulcinju za obavljanje koncesione djelatnosti. Nakon osnivanja koncesionog društva i njegove registracije, sva prava i obaveze koncesionara, odnosno konzorcijuma, iz ovog Ugovora predstavljaju istovremeno prava i obaveze koncesionog društva, pri čemu članovi konzorcijuma ostaju solidarno odgovorni koncedentu za ispunjenje svih ugovornih obaveza. Predmetnim Ugovorom na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama planirana je izgradnja dvije mHE, i to. "Đurička 1" i "Đurička 2".

Realizacija ovog Ugovora je podjeljena u tri faze, i to:

- I Faza – faza izrade tehničke dokumentacije, koja počinje od momenta usvajanja planske dokumentacije ili drugog akta koji su u smislu Mjerodavnog prava podobni za izdavanje urbanističko tehničkih uslova (UTU),
- II Faza – faza izgradnje Objekata mHE, koja počinje od Datuma izdavanja građevinske dozvole, i
- III Faza – faza tehno-ekonomskog korišćenja hidroenergetskog potencijala za proizvodnju električne energije u Objektima mHE, koja počinje dobijanjem upotrebe dozvole.

U cilju dobijanja UTU bila je neophodna izrada Lokalne studije lokacije. S tim u vezi, Opština Plav je donijela Odluku o donošenju lokalne studije lokacije za izgradnju mHE na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama („Službeni list Crne Gore“-Opštinski propisi, br. 46/16). Danom stupanja na snagu pomenute Odluke, tj. 03.12.2016. godine, počela je da teče I faza, u trajanju od 18 mjeseci. Pored ovoga, početkom I faze, tj. od 03.12.2016. godine, počeo je da teče i period koncesije koji traje 30 godina.

Imajući u vidu da koncesionar nije bio u mogućnosti da riješi imovinsko pravne odnose, na nepokretnostima neophodnim za obavljanje koncesione djelatnosti, putem neposredne pogodbe, podnio je zahtjev za sprovođenje postupka eksproprijacije. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je, na sjednici od 15.12.2016. godine, donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama na teritoriji Opštine Plav, koja je objavljena je u „Službenom listu Crne Gore“, broj 3/17. Postupak eksproprijacije je nakon toga započeo pred Upravom za nekretnine Područne jedinice Plav.

U narednom periodu, koncesionar je dobio građevinsku dozvolu za izgradnju mHE "Đurička 2", dana 18.10.2018. godine, čime je počela da teče II faza Plana realizacije, u trajanju od 24 mjeseca. Imajući u vidu da se koncesionar susreo sa problemom sa lokalnim stanovništvom, Vlada Crne Gore je 17.10.2019. godine donijela zaljučak da se otpočne proces pregovora sa ovim koncesionarom o zaključenju sporazuma o raskidu.

Dana 27.4.2020. godine koncesionar se obratio Ministarstvu ekonomije sa zahtjevom da bude oslobođen obezbjeđivanja bankarske garancije za izvršenje svojih ugovorenih obaveza. Koncesionar u svojoj inicijativi za oslobađanje obaveze obezbjeđivanja bankarske garancije, napominje da je od koncedenta, 9.12.2019. godine zvanično obaviješten da je potrebno pristupiti procesu pregovora oko sporazumnog raskida Ugovora o koncesiji, i da je sada situacija u realizaciji Ugovora takva da je u obostanom interesu da troškovi koji nastaju tokom realizacije Ugovora budu svedeni na minimum. Kako koncesionar nije dostavio novu bankarsku garanciju, navodeći kao razloge pojavu Covid-19, postojeća garancija na iznos od 250.000,00 Eura je aktivirana i više puta na zahtjev koncesionara prolongiran je rok njene naplate (krajnji rok za naplatu je 19.7.2021. godine). Predmetna aktivnost je sprovedena poštujući odredbe člana 11.9 Ugovora kojim je utvrđeno „Propuštanje Koncesionara da

dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana, smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.“

Pored ovoga, izdavanjem građevinske dozvole 18.10.2018. godine, počela je da teče II faza Plana realizacije, u trajanju od 24 mjeseca, iz kojih razloga je rok za završetak II faze-faze izgradnje istekao 18.10.2020. godine.

Međutim, i pored sopstvenog kršenja obaveza iz ugovora, koncesionar je preko advokatske kancelarije obavijestio Ministarstvo ekonomije 4.12.2020. godine o raskidu Ugovora o koncesiji. Smatrajući da su razlozi za raskid ugovora od strane koncesionara neosnovani, kao i da koncesionar nije mogao raskinuti ugovor budući da je u kršenju svojih ugovornih obaveza, cijenimo da je izjavljeni raskid bez dejstva i da koncedent, opreza radi, treba da sa svoje strane raskine ugovor o koncesiji iz razloga što su se stekli uslovi za raskid usled nepoštovanja obaveza od strane koncesionara.

Naime, odbijanjem da zaključi aneks, kao i podnošenjem više zahtjeva za prolongiranje roka za dostavljanje nove bankarske garancije, koncesionar nije ni započeo pregovore oko zaključenja sporazumnog raskida, pa je samim tim i dalje bio dužan da izvršava ugovorne obaveze.

Članom 23 Ugovora o koncesiji kojima se utvrđuju razlozi za raskid ugovoru, u stavu 1 tačka iii. je navedeno: “u slučaju da Koncesionar nije dostavio bilo koju od Bankarskih garancija određenih članom 11 i članom 19 ovog Ugovora, najmanje 15 dana prije isteka u tom momentu važeće bankarske garancije.”

Kako koncesionar nije dostavio bankarsku garancije u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 11 Ugovora, shodno članu 23 Ugovora, stekli su se uslovi da koncedent ovaj ugovor raskine.

• **Komarača (koncesionar „Normal Company“ d.o.o. Podgorica), Opština Plav**

Vlada Crne Gore je, nakon sprovedenog tenderskog postupka, zaključila Ugovor o koncesiji za izgradnju mHE na vodotoku Komarača dana 30.09.2010. godine, sa koncesionarom “Kroling” d.o.o. Koncesionar je osnovao koncesiono društvo “Kronor” doo i na isto prenio prava i obaveza, u skladu sa obavezom iz Ugovora, pri čemu je “Kroling” doo, ostao u cjelosti solidarno odgovoran sa koncesionim društvom za ispunjenje obaveza iz Ugovora. Navedenim Ugovorom predviđena je izgradnja i eksploatacija jedne mHE, i to: mHE “Meteh”.

Koncesija koja se realizuje na osnovu ovog Ugovora o koncesiji vrši se u tri faze, i to:

I faza - Izrada tehničke dokumentacije;

II faza - Izgradnja objekata mHE i

III faza - Tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE, koja traje 23 godine i 10 mjeseci od završetka II faze.

Predmetni ugovor je aneksiran dva puta. U cilju regulisanja obaveza u vezi sprovođenja postupka eksproprijacije zaključen je Aneks br. 1 Ugovora 05.05.2015. godine kojim je između ostalog utvrđeno i da II faza- faza izgradnje počinje kumulativnim ispunjenjem sledećih uslova: a) pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji i b) dobijanja građevinske dozvole.

Aneksom br. 2 Ugovora od 31.08.2015. godine omogućena je statusna promena u okviru koncesionog društva, gdje je između ostalog vlasnik 10% udjela ovog koncesionog društva postala

kompanija "Normal Company" doo, Podgorica i vlasnik 10% udjela koncesionog društva postalo privredno društvo „MontHidro“ doo, Podgorica.

Nakon toga, Koncesionar je 02.12.2015. godine podnio zahtjev za prenos Ugovora o koncesiji sa koncesionara "Kroling" doo na kompaniju "Normal Company" doo, Podgorica, koja je inače vlasnik udjela u koncesionom društvu. Nakon konstatacije da društvo "Normal Company" doo, Podgorica ispunjava iste uslove kao i koncesionar, u skladu sa članom 52 Zakona o koncesijama, stekli su se uslovi za prenos Ugovora o koncesiji. U vezi sa navedenim, zaključen je Ugovor o prenosu Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Komarača 16.03.2016. godine, kojim je društvo „Normal Company“ doo preuzelo sva prava i obaveze iz Ugovora o koncesiji i zaključenih aneksa.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj dana 17.06.2016. godine, donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju male hidroelektrane na vodotoku Komarača na teritoriji Opštine Plav. Pomenuta Odluka objavljena je u „Službenom listu Crne Gore“, br. 42/16 od 11.07.2016. godine, nakon čega je pred Upravom za nekretnine Crne Gore–Područna jedinica Plav pokrenut postupak eksproprijacije nepokretnosti za izgradnju mHE na vodotoku Komarača.

Na osnovu izvještaja o sprovedenom postupku, kao i uvidom u rješenja o eksproprijaciji Uprave za nekretnine Područne jedinice Plav konstatovano je da je dana 24.12.2016. godine postalo pravosnažno poslednje rješenje. Kako je građevinska dozvola izdata 24.02.2017. godine, Ministarstvo ekonomije je obavijestilo koncesionara da je II faza Plana realizacije počela da teče danom dobijanja građevinske dozvole, odnosno 24.02.2017. godine, u trajanju od 8 mjeseci. Shodno navedenom, rok za završetak izgradnje predmetne mHE je istekao 24.10.2018. godine. Prije isticanja navedenog roka koncesionar je obavijestio Ministarstvo da je od strane mještana zaustavljen sa realizacijom projekta na izgradnji predmetne mHE i obratio sa zahtjevom za produženje roka II faze.

Međutim, nakon toga, Ministarstvu ekonomije su dostavljena tri rješenja Ministarstva finansija kojima su u postupku rješavanja po žalbama poništena pravosnažna rješenja uprave za nekretnine. Posljedica ovoga se odrazila direktno na početak faze izgradnje za ovaj ugovor o koncesiji, budući da je početak faze vezan za donošenje pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji, i na ovaj način je stvorena situacija da za nevedeni ugovor nije ni počela faza izgradnje. U međuvremenu upravni sud je poništio građevinsku dozvolu.

Koncesionar je ukazao da postoji problem sa lokalnim stanovništvom, iz kog razloga je, shodno Zaključku Vlade predloženo da se započnu pregovori oko sporazumnog raskida ugovora. Odbijanjem koncesionara da zaključi aneks, pregovori nijesu ni otpočeli. Međutim, koncesionar je 5.11.2020. godine podnio zahtjev preko advokata o izjašnjenju o naknadi štete. Takođe, od strane Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Ministarstvu kapitalnih investicija dostavljena je tužba radi naknade štete, na izjašnjenje.

Veoma je važno istaći da postojeća bankarska garancija izdata na iznos od 150.000,00 Eura ističe 31.12.2020. godine. Kako je koncesionar odbio da zaključi aneks, obaveze iz ugovora, kako u pogledu rokova, tako i u pogledu dostavljanja bankarske garancije, nijesu suspendovane, iz kog razloga koncesionar je i dalje u obavezi da izvršava sve obaveze iz Ugovora.

Zaključenjem Aneksa 1 Ugovora izmjenjen je član 12 Ugovora kojim je uređena obaveza dostavljanja bankarske garancije, kao i mogućnost naplate iste usled nedostavljanja nove, na sljedeći način:

„U članu 12 dodaje se novi stav 5 i glasi:

„Koncesionar se obavezuje da najkasnije 30 (trideset) dana prije isteka prethodno dostavljene Bankarske garancije dostavi novu Bankarsku garanciju u formi koja je data u Prilogu ovog Aneksa ili produži postojeću Bankarsku garanciju. Propuštanje Koncesionara da dostavi Bankarsku garanciju u roku iz ovog stava smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.“

Članom 26 stav 2 Ugovora je utvrđeno da: „Koncesionar ima pravo da raskine ovaj ugovor u sljedećim slučajevima:

- 1) ako Koncesionar nije dostavio bankarsku garanciju u skladu sa čl. 12 i 23 ovog ugovora.“

Nadalje, stav 3 istog člana glasi: „Prije pokretanja postupka raskida ovog ugovora iz stava 2 ovog člana Koncedent je dužan da u pismenoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok, za izvršenje ugovorne obaveze.“

Cijeneći navedeno, usled nepoštovanja ugovorene obaveze koncedent je dužan da aktivira postojeću bankarsku garanciju i da prije raskida ugovora utvrdi primjereni rok koncesionaru za izvršenje ugovorene obaveze, u smislu dostavljanja nove bankarske garancije u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 12 Ugovora.

- **Murinska rijeka (koncesionar konzorcijum čiji su članovi "Elektrotehna" doo „Industriaimport–Industriaimpex a.d.“), Opština Plav**

Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Murinska rijeka Vlada Crne Gore je zaključila 17.09.2010.godine, sa konzorcijumom „Elektrotehna-Radius" čiji članovi su: „Elektrotehna" D.O.O. Berane i „Radius" D.O.O. Herceg Novi. Na vodotoku Murinska rijeka planirana je izgradnja dvije mHE, i to: mHE „Murinska rijeka" i mHE „Dosova rijeka i Nenov potok".

Koncesionaru su izdati UTU uslovi dana 22.11.2013. godine čime je počela I faza Plana realizacije ugovora o koncesiji koja je shodno članu 5 predmetnog ugovora trajala jednu godinu do kada je koncesionar u obavezi da dobije građevinsku dozvolu.

Koncesionar je dana 18.10.2013. godine pred Regulatornom agencijom za energetiku pokrenuo postupak protiv „Elektroprivrede Crne Gore" AD Nikšić usljed problema nastalih oko priključenja mHE na elektrodistributivnu mrežu. Regulatorna agencija za energetiku je 18.06.2014. godine donijela rješenje kojim je poništila rješenje „Elektroprivrede Crne Gore" AD Nikšić i vratila prvostepenom organu na ponovno odlučivanje. Nadalje, 14.04.2015. godine je zaključen Protokol o izradi elaborata za priključenje mHE Murinska rijeka, između „Elektroprivrede Crne Gore" AD Nikšić, Univerziteta Podgorica–Elektrotehničkog fakulteta i koncesionara, a kojim je dogovorena izrada i finansiranje elaborata o priključenju mHE, koji će biti osnov za izdavanje saglasnosti „Elektroprivrede Crne Gore" AD Nikšić za priključenje, u skladu sa tehničkim rješenjima i uslovima iz elaborata.

S obzirom na pomenute probleme nastale prilikom realizacije aktivnosti predviđenih ugovorom o koncesiji, koncesionar nije obezbijedio građevinsku dozvolu do 22.11.2014. godine, usled čega se obratio Ministarstvu ekonomije za produženjem I faze Plana realizacije. U skladu sa tim, pripremljen je Aneks br. 1 Ugovora kojeg je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 09.07.2015. godine, a isti je zaključen 31.08.2015. godine.

Navedenim Aneksom kao krajnji rok za dobijanje građevinske dozvole određen je datum 19.05.2016. godine. Pored ovoga, ovim Aneksom, privrednom društvu „Elektrotehna“ DOO, Berane omogućeno je da obavlja koncesionu djelatnost kao koncesiono preduzeće ovog ugovora o koncesiji. Takođe, neophodno je bilo da se izvrši i preregistracija koncesionog preduzeća u smislu da oba člana konzorcijuma, sa kojima je potpisan ugovor o koncesiji, imaju udio ekvivalentan udjelima navedenim u prvobitnoj ponudi sa tendera, tj. od po 50% u novom koncesionom preduzeću. Koncesionar je izvršio pomenutu obavezu na način da je član konzorcijuma „Radijus“ D.O.O. Herceg Novi preuzeo 50% vlasništva u koncesionom preduzeću „Elektrotehna“ Berane D.O.O..

Nakon toga, koncesiono preduzeće „Elektrotehna“ DOO se obratilo 08.10.2015. godine Ministarstvu ekonomije sa zahtjevom za davanje saglasnosti za promjenu člana konzorcijuma. Naime, jedan od osnivača koncesionog društva tj. Radius d.o.o. je izrazio želju da istupi iz tog preduzeća i pravnog posla, zbog nemogućnosti da ispuni preuzete obaveze zbog loše finansijske situacije u kojoj je zapalo. Nakon konstatacije da kompanija „Industriaimport–Industriaimpex a.d.“ ispunjava iste uslove kao i član konzorcijuma odnosno kompanija “Radius” doo izvršen je prenos udjela u koncesionom prduzeću zaključenjem Ugovora o prenosu udjela, 23.03.2016. godine.

Nadalje, koncesionar je dana 12.05.2016. godine, dobio prvu, a dana 13.05.2016. godine drugu građevinsku dozvolu. Dobijanjem prve građevinske dozvole koncesionaru su započeli da teku rokovi II faze-faze izgradnje u trajanju od 24 mjeseca, u kom roku je koncesionar bio u obavezi da završi izgradnju obje mHE. Koncesionar je obavijestio Ministarstvo da mu je ugrožen nastavak dalje realizacije ovog projekta usljed nemogućnosti da priđe lokaciji na kojoj je planirana izgradnja mHE zbog blokade puta od strane lokalnog stanovništva. Tom prilikom, usljed navedenih okolnosti, koncesionar je zatražio produženje roka II faze na period od godinu dana.

U skladu sa navedenim, koncesionaru je 12.05.2018. godine istekla faza izgradnje. Iz istih razloga kao za prethodna dva ugovora, Vlada je Zaključkom predložila da se i sa ovim koncesionarom započnu pregovori oko sporazumnog raskida ugovora. Međutim, kako koncesionar nije dostavio novu bankarsku garanciju, postojeća garancija na iznos od 400.000,00 Eura je aktivirana i više puta na zahtjev koncesionara prolongiran je rok njene naplate (krajnji rok za naplatu je 19.7.2021. godine). Iz navedenog razloga koncesionar za vodotok Murinska je pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova pri čemu je kao predmet spora naveo neosnovani protest bankarske garancije.

Aktiviranje bankarske garancije je sprovedene poštujući odredbe člana 12 Ugovora kojim je utvrđeno da „Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana, smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.“

Odbijanjem da zaključi aneks, kao i podnošenjem više zahtjeva za prolongiranje roka za dostavljanje nove bankarske garancije, koncesionar je i dalje bio dužan da izvršava ugovorne obaveze, budući da pregovori oko sporazumnog raskida nijesu ni otpočeli.

Članom 26 stav 2 Ugovora je utvrđeno da: „Koncesionar ima pravo da raskine ovaj ugovor u sljedećim slučajevima:

- 1) ako Koncesionar nije dostavio bankarsku garanciju u skladu sa čl. 12 i 23 ovog ugovora;
- 7) koncesionar ne izvrši radnje iz Faze I ili Faze II Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesionu djelatnost u ugovorenom roku.“

Nadalje, stav 3 istog člana glasi: „Prije pokretanja postupka raskida ovog ugovora iz stava 2 ovog člana Koncedent je dužan da u pismenoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok, za izvršenje ugovorne obaveze.“

Cijeneći činjenicu da koncesionar nije do 12.05.2018. godine završio izgradnju predmetne mHE, čime nije izvršio radnje iz Faze II Plana realizacije izgradnje, kao i da nije dostavio bankarsku garanciju, koncedent je dužan da prije raskida ugovora, utvrdi primjereni rok koncesionaru za izvršenje ugovorene obaveze, u pogledu završetka II Faze Plana realizacije i dostavljanja nove bankarske garancije u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 12 Ugovora.

- **Bistrica (koncesionar konzorcijum „Bistrica Clean Energy”, koga čine: “BP Hydropower” d.o.o. Podgorica, “Normal Company” d.o.o. Podgorica i “Kronor” d.o.o. Podgorica), Opština Bijelo Polje**

Ministarstvo ekonomije je raspisalo Javni oglas za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori, koji je objavljen dana 11.05.2016. godine. Predmet koncesije je bio projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih hidroelektrana na vodotoku Bistrica. Po predmetnom javnom oglasu za vodotok Bistrica blagovremeno je dostavljena jedna ponuda, i to od ponuđača konzorcijuma “Bistrica Clean Energy” čiji su članovi: “BP Hydropower” d.o.o. Podgorica, “Normal Company” d.o.o. Podgorica, i “Eucon” doo, Samobor, Republika Hrvatska. Na osnovu Vladine Odluke o davanju koncesije zaključen je Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Bistrica 13.01.2017. godine kojim je omogućena izgradnja jedne mHE „Bistrica“.

Nakon zaključenja pomenutog Ugovora o koncesiji, većinski član konzorcijuma koji je istovremeno i ovlašćeni član, odnosno kompanija „BP Hydropower“ doo je Ministarstvu ekonomije dana 17.03.2017. godine podnijela zahtjev za davanje saglasnosti za promjenu člana konzorcijuma “Bistrica Clean Energy”. Naime, pomenutim zahtjevom je zatraženo da umjesto dosadašnjeg člana odnosno kompanije „Eucon“ doo, Samobor konzorcijumu pristupi kompanija „Kronor“ doo, Podgorica.

Nakon što je utvrđeno da kompanija “Kronor“ doo, Podgorica ispunjava najmanje iste uslove koje je ispunjavalo društvo „Eucon“ doo Samobor, Hrvatska prilikom podnošenja ponude, zaključen je Ugovor o prenosu Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Bistrica, dana 24.07.2017. godine.

Koncesionar je 23.05.2019. godine dobio UTU, čime je započeta I faza u trajanju od 18 mjeseci. Nakon toga, Zaključkom Vlade predloženo je da se započnu pregovori oko sporazumnog raskida ugovora. Odbijanjem koncesionara da zaključi aneks, pregovori nijesu ni otpočeli. Međutim, koncesionar je 5.11.2020. godine podnio zahtjev, preko advokata, o izjašnjenju o naknadi štete. Takođe, od strane Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Ministarstvu kapitalnih investicija dostavljena je tužba radi naknade štete, na izjašnjenje.

Veoma je važno istaći da postojeća bankarska garancija izdata na iznos od 100.000,00 Eura ističe 8.01.2021. godine. Kako je koncesionar odbio da zaključi aneks, obaveze iz ugovora kako u pogledu rokova, tako i u pogledu dostavljanja bankarske garancije nijesu suspendovane, iz kog razloga koncesionar je i dalje u obavezi da izvršava sve obaveze iz Ugovora.

Članom 11.5. Ugovora Koncesionar je dužan da 30 dan prije isteka dostavljene bankarske garancije dostavi novu ili produži postojeću bankarsku garanciju. Istim članom je utvrđeno i da propuštanje

Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.

Obaveza koncesionara je bila i da do 23.11.2020. godine obezbijedi dobijanje građevinske dozvole. Odbijanjem da zaključi aneks, može se smatrati da pregovori oko sporazumnog raskida nijesu ni započeti i istovremeno koncesionaru nijesu suspendovane obaveze iz zaključenog ugovora.

Članom 23 stav 1 tačka iii. je propisano: “u slučaju da Koncesionar nije dostavio bilo koju od Bankarskih garancija određenih članom 11 i članom 19 ovog Ugovora, najmanje 15 dana prije isteka u tom momentu važeće bankarske garancije.”, ugovor se raskida.

Budući da koncesionar nije dostavio bankarsku garancije u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 11 Ugovora, stekli su se uslovi da koncedent naplati postojeću bankarsku garanciju i raskine ovaj ugovor.

- **Bukovica (koncesionar konzorcijum „Hydra MNE”, koga čine: “Hydra” d.o.o. Podgorica, “IMP”, d.d. društvo za savjetovanje, projektovanje, inženjering i gradnju, Ljubljana, Slovenija i “Igma Energy” d.o.o. Andrijevica), Opština Šavnik**

Nakon sprovedenog tenderskog postupka Ministarstvo ekonomije je u ime Vlade, kao koncedenta zaključilo Ugovor o koncesiji za izgradnju mHE na vodotoku Bukovica (Opština Šavnik) dana 13.01.2017. godine sa konzorcijumom „Hydra MNE”, koga čine: “Hydra” d.o.o. Podgorica, “IMP”, d.d. društvo za savjetovanje, projektovanje, inženjering i gradnju, Ljubljana, Slovenija i “Igma Energy” d.o.o. Andrijevica. U skladu sa obavezama iz ugovora koncesionar je osnovao i registrovao koncesiono društvo "Hydra MNE" d.o.o. sa sjedištem u Podgorici, koje će obavljati koncesionu djelatnost. Na vodotoku Bukovica planirana je izgradnja sljedećih hidroenergetskih objekata: mHE "Bukovica 1" i mHE "Bukovica 2".

Realizacija ovog Ugovora je podjeljena u tri faze, i to:

- I Faza - faza izrade tehničke dokumentacije, koja počinje od datum izdavanja UTU;
- II Faza – faza izgradnje Objekata mHE, koja počinje od datuma izdavanja građevinske dozvole, i
- III Faza – faza tehno-ekonomskog korišćenja hidroenergetskog potencijala za proizvodnju električne energije u Objektima mHE, koja počinje dobijanjem upotrebe dozvole.

Kao što je članom 5 Ugovora predviđeno I faza – faza izrada tehničke dokumentacije je počela 5.12.2017. godine, u trajanju od 18 mjeseci u kom roku je koncesionar bio u obavezi da dobije građevinsku dozvolu. Takođe, početkom I faze počeo da teče period koncesije koji traje 30 godina.

U ugovorenom roku, koncesionaru su dana 26.10.2018. godine izdate građevinske dozvole za obje mHE, od kada je počela da teče II faza Plana realizacije koja traje 24 mjeseca, i u kom roku je koncesionar bio dužan da završi izgradnju predmetnih mHE.

Nakon toga, koncesionar je upoznao Ministarstvo ekonomije o problemima sa lokalnim stanovništvom pa je Vlada Zaključkom od 17.10.2019. godine zadužila resorno ministarstvo da sa ovim koncesionarom otpočne pregovore oko sporazumnog raskida ugovora. Odbijanjem da zaključi aneks, pregovori nijesu ni otpočeti čime ni obaveze iz zaključenog ugovora nijesu suspendovane.

Kako je koncesionaru izdata građevinska dozvola 26.10.2018. godine, od tog datuma počela je da teče II faza Plana realizacije, u trajanju od 24 mjeseca, pa je rok za završetak II faze-faze izgradnje istekao 26.10.2020. godine.

Međutim, i pored sopstvenog kršenja obaveza iz ugovora, koncesionar je preko advokatske kancelarije obavijestio Ministarstvo ekonomije 27.10.2020. godine o raskidu Ugovora o koncesiji. Smatrajući da su razlozi za raskid ugovora od strane koncesionara neosnovani, kao i da koncesionar nije mogao raskinuti ugovor budući da je u kršenju svojih ugovornih obaveza, cijenimo da je izjavljeni raskid bez dejstva i da koncedent, opreza radi, treba da sa svoje strane raskine ugovor o koncesiji iz razloga što su se stekli uslovi za raskid usled nepoštovanja obaveza od strane koncesionara. Naime, odbijanjem da zaključi aneks, koncesionar je i dalje bio dužan da izvršava ugovorne obaveze.

Članom 23 Ugovora o koncesiji je, između ostalog, propisano:

23.2. „Koncedent ima pravo da raskine ovaj Ugovor u slučajevima kada:

- vii Koncesionar ni nakon pismene opomene Koncedenta i ostavljanja primjerenog roka koji ne može biti duži od 90 dana niti kraći od 30 dana ne izvrši radnje iz I ili II Faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesione djelatnosti u ugovorenom roku.“

Članom 23.3. Ugovora je utvrđeno da prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz člana 23.2 Ugovora, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni naknadni rok za izvršenje ugovorene obaveze. Međutim, budući da je članom 122 Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list Crne Gore", br. 47/08, 04/11, 22/17) previđeno da povjerilac može raskinuti ugovor bez ostavljanja dužniku naknadnog roka za ispunjenje ako iz dužnikovog držanja proizilazi da on svoju obavezu neće izvršiti ni u naknadnom roku, a da u konkretnom slučaju iz okolnosti da je koncesionar dostavio sopstvenu izjavu o raskidu ugovora i podnio tužbu protiv koncedenta radi naknade štete očigledno proizilazi da koncesionar ne bi ispunio svoju obavezu ni u naknadnom roku, stekli su se uslovi za raskid ugovora bez prethodnog ostavljanja naknadnog roka.

Cijeneći navedeno, usled nepoštovanja ugovorenih obaveza, i budući da je očigledno da koncedent ne bi svoje obaveze ispunio ni u naknadnom roku, stekli su se uslovi za raskid ugovora.

U skladu sa navedenim Mnistarstvo kapitalnih investicija predlaže sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Informaciju o predlozima za rješavanje statusa ugovora o koncesiji kojima je predviđena izgradnja malih hidroelektrana na vodotocima Đuričkoj rijeci sa pritokama, Komarači, Murinskoj, Bistrici i Bukovici.
2. Raskida se Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Đurička rijeka sa pritokama, broj: 0502-28/94 od 23.04.2014. godine.
3. Vlada određuje koncesionaru "Normal Company" doo primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorne obaveze dostavljanja bankarske garancije u skladu sa Ugovorom o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Komarača, broj: 01-1366/2 od 30.09.2010. godine, Aneksa br. 1 Ugovora o koncesiji, broj: 01-6/217 od 05.05.2015. godine, Aneksa br. 2 Ugovora o koncesiji, broj: 01-6/348 od 31.08.2015. godine i Ugovora o prenosu Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Komarača, broj: 01-6/98 od 16.03.2016. godine.
4. Vlada određuje koncesionaru konzorcijumu koga čine "Elektrotehna" doo i „Industriaimport– Industriaimpex a.d.“ primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorne obaveze dostavljanja

- bankarske garancije u skladu sa Ugovorom o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Murinska rijeka, broj: 01-1022/3 od 17.09.2010. godine, Aneksa br. 1 Ugovora, broj: 01-6/353 od 31.08.2015. godine i Ugovora o prenosu prava i obaveza iz Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Murinska rijeka, broj: 01-6/103 od 23.03.2016. godine
5. Vlada određuje koncesionaru konzorcijumu koga čine "Elektrotehna" doo i „Industriaimport–Industriaimpex a.d.“ primjeren rok od 60 dana za izvršenje ugovorne obaveze završetka radnji iz II Faze u skladu sa Ugovorom o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Murinska rijeka, broj: 01-1022/3 od 17.09.2010. godine, Aneksa br. 1 Ugovora, broj: 01-6/353 od 31.08.2015. godine i Ugovora o prenosu prava i obaveza iz Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Murinska rijeka, broj: 01-6/103 od 23.03.2016. godine.
 6. Raskida se Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Bistrica, broj: 310-21/2017-1 od 13.01.2017. godine i Ugovora o prenosu Ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Bistrica, broj: 310-21/2017-9 od 24.07.2017. godine.
 7. Raskida se Ugovor o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku Bukovica broj: 310-22/2017-1 od 13.01.2017. godine.
 8. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da prati izvršenje ugovornih obaveza u primjerenim rokovima utvrđenim tč. 3,4 i 5 ovih zaključaka i povratno informiše Vladu.
 9. U slučaju ne izvršenja bilo koje od obaveza u okviru primjerenih rokova utvrđenih tč. 3,4 i 5 ovih zaključaka zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da pokrene proceduru raskida ugovora o koncesiji.
 10. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da preduzme potrebne aktivnosti i sprovede procedure raskida ugovora iz tač. 2, 6 i 7 ovih zaključaka
 11. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da nastavi sa praćenjem realizacije obaveza iz ugovora iz oblasti obnovljivih izvora energije i blagovremeno informiše Vladu o preduzetim aktivnostima.